

Videotekstityksen työvaiheet

DigiCampus/Esteettömyys ja saavutettavuus -osahanke

Mikko Uimonen, Mediatuottaja/HAMK

Miten videotekstitys syntyy?

Kaikki munat yhteen koriin

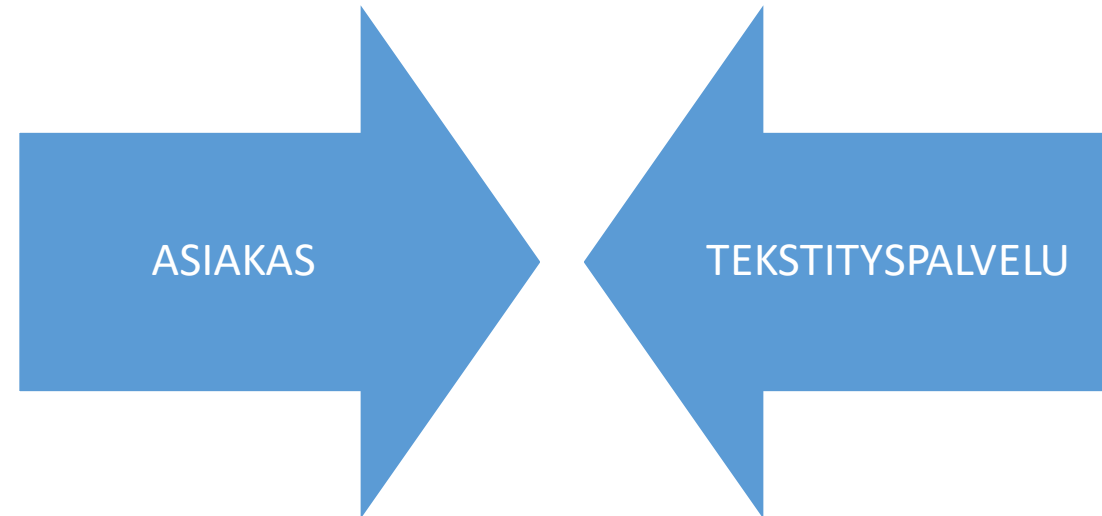
Se tavallinen tarina...

TEE -
SE -
ITSE

Rahalle vastinetta

Se toiseksi yleisin tarina...

Kaikkea on...jos rahatkin riittää

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices* [Cintas, Remael]

Erilaista osaamista tarvitaan

Yhteyshenkilö [production manager]

- Kommunikointi asiakkaan kanssa prosessin läpi
- Lähdemateriaalin laadun varmistaminen
- Tekstityksen ja käännöksen laaduntarkkailu
- Versionhallinta ja materiaalien siirto

Lähde: Työnkuvat mukailten ***Subtitling, Concepts & Practices [Cintas, Remael]***

Yhteyshenkilö [production manager]

Tekstityksen pohjana olevan videon valmiusaste

- Ääniraita (dialogi, musiikki, SFX, ambientit...)
- Grafiikat ja tekstiplanssit
- Kuvaleikkaus (picture lock)
- Kuvanopeus (fps)

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices* [Cintas, Remael]

Yhteyshenkilö [production manager]

Mitä tilataan ja kenelle?

- Julkaisualusta ja valmiin tekstitystiedoston formaatti (CC, OC ym.)
- Saavutettavuusvaatimukset
- Kielialue ja kulttuuri

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices* [Cintas, Remael]

Yhteyshenkilö [production manager]

Hyödyllisiä dokumentteja tekstitysprosessin tueksi

- Käsikirjoituksen viimeisin tuotantoversio
- Dialogilista
- Transkriptio puheesta
- Alustava käännösteksti (murteet)
- "Nimet ja fraasit" (key names & phrases)

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices [Cintas, Remael]*

Tekstityksen aputyökalut - Dialogilista

<u>TIMECODE IN</u>	<u>TIMECODE OUT</u>	<u>SOURCE</u>	<u>DIALOGUE</u>	<u>BURNED-IN SUBTITLES</u>	<u>ON-SCREEN TEXT</u>	<u>ANNOTATIONS</u>
00:00:05:17	00:00:08:17	CREDIT			A NETFLIX ORIGINAL SERIES	
00:00:52:02	00:00:57:02	TITLE CARD			SHOW TITLE	
00:00:55:03	00:00:56:23	JOHN	Good morning!			
00:00:58:09	00:01:03:02	MacDOUGAL	[mutters]			
00:00:59:09	00:01:02:09	GRAPHIC TEXT			MADRID 1996	
00:01:01:12	00:01:03:12	GREG	<i>Buenos días!</i>			
00:01:03:19	00:01:06:19	JOHN	[speaks Spanish]	It's a beautiful day here in Madrid, Spain. It truly feels like 1996, am I right?		
00:01:07:13	00:01:09:23	MacDOUGAL	[muttering under breath] Thank you for stating the obvious.	Thank you for stating the obvious.		
00:01:15:06	00:01:21:06	JOHN	I... (long pause) I'm just trying to be positive. [chuckles] Why do you always have to be such a negative nancy, MacDougal?			<i>(negative nancy=A person who is considered excessively and disagreeably pessimistic.)</i>

Lähde: Netflix partner help center

Erialaista osaamista tarvitaan

Litteroija [transcriptionist]

- **Äänen muuntaminen tekstiksi**
 - **Peruslitterointi** (täytesanat, toistot, keskeneräiset sanat ja äännähdykset jätetään pois)
 - **Eksakti litterointi** (toistetaan kaikki, kuvaillaan myös esim. Tunteen ilmaukset)
 - **Yleiskielinen litterointi** (selkeytetään puhe, murre, äännähdykset ja puhevirheet poistetaan)
 - **Referoiva litterointi** (aineisto kuunnellaan suurpiirteisesti, kirjataan ylös tärkeimmät kohdat)

Lähde: <https://spoken.fi/eri-litterointityyppien-kayttotarkoitukset/>

Erilaista osaamista tarvitaan

Ajastaja [spotter, templator]

- **Tekstityksplanssien alku- ja loppupaikkojen päättäminen**
 - Aikaleimojen luonti (manuaalinen, ASR tai yhdistelmä)
 - Merkkimäärä ja rivitys
 - Kuvakerronta ja otosten / kohtausten vaihdot
 - Dokumentaatio ja muistiinpanot kääntäjälle

Lähde: Työnkuvat mukailten ***Subtitling, Concepts & Practices [Cintas, Remael]***

Erilaista osaamista tarvitaan

Kääntäjä [translator]

- **Kielikäännöksen luominen alkukielisen tekstin pohjalta**
 - Pohjana lähdekielen litteraatti, muistiinpanot ja tekstin pituutta rajoittavat aikaleimat
 - Erinomainen lähdekielen ja käännöskielen hallinta
 - Ymmärrys liikkuvan kuvan tekstityksen ajallisista ja visuaalisista rajoituksista
 - Tiivistämisen taito

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices [Cintas, Remael]*

Erilaista osaamista tarvitaan

Sovittaja [adaptor]

- **Kielikäännöksen sovittaminen liikkuvaan kuvaan**
 - Lauseiden tiivistäminen, synonyymien etsiminen kuvaileville sanonnoille ym.
 - Useissa tapauksissa kääntäjä suorittaa myös tämän työn

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices* [Cintas, Remael]

Eri-laista osaamista tarvitaan

Verb into noun	Je me suis mis à travailler ! [I have started working!]	→	I found a job.
Verb into noun	When General Pinochet was arrested in London...	→	Na de arrestatie van Pinochet... [After the arrest of Pinochet...]
Adjective into verb	That's an expensive weapon!	→	Ça coûte cher ! [That costs a lot!]
Adjective into adverb	I was totally gone, in a pro- found sleep.	→	Je dormais profondément. [I slept soundly.]
Adjective into noun	I don't want it to be too transparent.	→	Je ne veux pas de transparence. [I don't want transparency.]

Lähde: Chapter 6 –The linguistics of subtitling **Subtitling, Concepts & Practices**
[Cintas, Remael]

Erilaista osaamista tarvitaan

Graafikko tai videoeditoija [graphic artist, video editor]

- **Tekstityksestä erillisten kuvatekstien lisääminen kuvan päälle**
 - Tiekyyltit, ruudulla näkyvät viestit
 - Muulla, kuin videon pääasiallisella puhekielellä esitetyt dialogit joita halutaan korostaa

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices [Cintas, Remael]*

Erilaista osaamista tarvitaan

Oikolukija [proofer, reviser]

- **Muiden työn jäljen tarkastaminen**
 - Kirjoitusvirheiden korjaus
 - Kielioppi, tekstin toimivuus kuvan kanssa (lukunopeus ym.)

Lähde: Työnkuvat mukailten *Subtitling, Concepts & Practices* [Cintas, Remael]

Automaattinen puheentunnistus (ASR) - käyttökelpoisuus eri työvaiheissa

Tekstitystyön määrittely ja valvonta (yhteyshenkilö)

Äänen muuntaminen tekstiksi (litteroija)

Alku- ja loppuaikojen määrittely (ajastaja)

Käännöksen luonti alkukielisestä tekstistä (kääntäjä)

Ruutugrafiikoiden lisääminen (graafikko)

Työn jäljen tarkastus ennen luovutusta (oikolukija)

Kevennyksiä

- [Velotype - näppäimistön toiminnan esittely](#)
- [Velotype – lyhyt mainoselokuva](#)
- [Livetekstityksen esittelyä](#)

Lähde: Netflix partner help center

DigiCampus